

18.9.2020

Työ- ja elinkeinoministeriö

Etelä-Karjala tarvitsee tukea kestävään ja hiilineutraaliin kasvuun EU:n alue- ja rakennepolitiikan avulla

Etelä-Karjalan liitto sekä Lappeenrannan ja Imatran kaupungit vetoavat työ- ja elinkeinoministeriöön, että Etelä-Karjalan tilanne ja tarpeet huomioidaan sekä EU:n elpymisvälineen varojen suuntaamisessa että tulevan ohjelmakauden linjauksissa.

Etelä-Karjalan elinkeinorakenne on yksipuolinen. Leimallisia piirteitä ovat metsäteollisuuden merkittävä rooli ja venäläisten ostovoimaan perustuva matkailu. Maakunnan työpaikkakehitys on laskeva ja yritysperstusta heikkoa. Työllisyysaste oli heinäkuussa 2020 Etelä-Karjalassa noin 63 %.

Koronakriisi pitkittyy ja sen myötä Etelä-Karjalan aluetalouden tilanne heikkenee. Toistaiseksi talouskriisi on iskenyt pahiten matkailuun, kauppaan ja palvelualoille. Venäjän vastaisen rajan kiinniolon myötä Etelä-Karjalalta jää saamatta matkailutuloa noin miljoona euroa päivässä. Kansainvälisen matkailun osuus kokonaismatkailusta Etelä-Karjalassa on erittäin korkea, yli 50 prosenttia. Koronakriisin pitkittyessä taloudelliset vaikutukset ulottuvat myös alueen vientiteollisuuteen, jonka kilpailukyvyistä tulee pitää huolta. Uutta kestävää kasvua rakennetaan HINKU-maakunnassa pitkäjänteisesti puhtaisiin energiamuotoihin ja kiertotalouteen perustuvista innovaatioista.

Etelä-Karjalassa tarvitaan EU:n alue- ja rakennepolitiikan välineistöä tukemaan kriisistä toipumista ja alueen elinkeinorakenteen uudistumista. Siksi esitämme seuraavaa:

- 1. Rakennerahastojen kansallisessa varojen jaossa ja rakennerahasto-ohjelman 2021–2027 sisällöissä tulee huomioida aluekehityksen todellinen tilanne ja koronakriisin jälkihoito.** Kuluva kauden kaltainen tilanne, jossa naapurimaakuntien välillä (Etelä-Karjala ja Etelä-Savo) on lähes viisinkertainen ero rahoituksessa, ei ole aluekehityserojen valossa perusteltu.
- 2. Suomen tulee määrätietoisesti vaikuttaa EU:n valtiontukialuekartan määrittelyyn siten, että EU:n ulkorajaan rajoittuva Etelä-Karjala nostetaan tulevalle ohjelmakaudella valtiontukialueeksi I, johon nykyisin kuuluu kokonaisuudessaan Itä- ja Pohjois-Suomi.** Neuvotteluissa tulee korostaa Etelä-Karjalan yhteistä maarajaa Venäjän kanssa (180 kilometriä) ja kiilamaista, suureen järviolueeseen rajoittuvaa sijaintia I tukialueen ja Venäjän välissä. Huomioitava on, että osa Etelä-Karjalaa oli korkeamman tukitason aluetta vielä ohjelmakaudella 2007–2013, mutta tippui kokonaisuudessaan matalimpaan tukialueeseen ohjelmakaudelle 2014 tultaessa.
- 3. Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston varoja tulee kohdentaa Kaakkois-Suomeen tukemaan hiilineutraaliin yhteiskuntaan siirtymistä.** Turvetuotannon alueita on myös

Etelä-Karjalassa ja turpeen energiakäytöstä luopuminen aiheuttaa investointitarpeita sitä hyödyntäville toimijoille. Tulee myös huomioida, että rahoitus on kohdennettu turvetuotannon ohella teollisuuslaitosten päästöjen vähentämiseen. Etelä-Karjalassa sijaitsee neljä Suomen kymmenestä suurimmasta teollisuuden hiilidioksidilähteestä: vahvan metsäteollisuuskeskittymän lisäksi myös sementtitehdas. Lappeenrannan ekosysteemisopimus tähtää merkittävään eurooppalaiseen rooliin eritoten hiilidioksidin hyödyntämisessä Power to X teknologiassa ja muussa uusiutuvan energian tuotannossa. Mahdollisuudet JTF-rahaston varojen hyödyntämiseen ovat näin erityisen painavat. Noin puolet Suomen energiatutkimuksesta tehdään LUT-yliopistossa, joten Etelä-Karjalan alueella on erittäin suuri puhtaisiin energiamuotoihin liittyvä innovaatiopotentiaali.

4. **Kaakkois-Suomi - Venäjä -Interreg-ulkorajaohjelman 2021–2027 rahoitustaso tulee säilyttää vähintään nykytasolla ja tarvittaessa Suomen tulee varautua ohjelman nykyistä suurempaan osarahoitukseen.**
5. **EU:n elpymisvälineestä tulee kohdentaa rakennerahastovaroja Etelä-Karjalaan koronakriisistä toipumiseksi mm. matkailu- ja palvelualoilla ja nuorten opinto- ja työllistymispolkua tukeviin hankkeisiin.**

Rajamaakuntana viittaamme sekä Lissabonin sopimukseen (Artikla 174) että valtiontuen suuntaviivoihin (SEUT Artikla 107). Niiden mukaisesti Etelä-Karjalaan tulee suunnata tukea kestävän ja hiilineutraalin aluetalouden ja elinvoiman rakentamiseksi.

Etelä-Karjalan liitto

Lappeenrannan kaupunki

Imatran kaupunki

Satu Sikanen
Maakuntajohtaja

Kimmo Jarva
Kaupunginjohtaja

Kai Roslakka
Kaupunginjohtaja

Lisätietoja: Etelä-Karjalan liitto, maakuntajohtaja Satu Sikanen, satu.sikanen@ekarjala.fi, 0400 661318, vt. aluekehitysjohtaja Laura Peuhkuri, laura.peuhkuri@ekarjala.fi, 040 631 5970.